

Utrecht Yasa Ba?I? Ruminasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Utrecht Yasa Ba?I? Ruminasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32346>

Özet

Utrecht Yasa Ba?I? Ruminasyon Ölçe?i (UYRÖ), bireylerin geçmi?teki yasal olaylara, anla?mazlıklara veya adaletsizlik algılarına ili?kin tekrarlayıc? ve pasif dü?ünce süreçlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinali yurt d???nda geli?tirilen bir aracın Türkçe diline adaptasyon çalışmasıdır. Türkçeye uyarlama çalışması, ölçeğin kültürel geçerliliğini ve psikometrik güvenilirliğini Türk popülasyonunda test etmeyi amaçlamıştır. Çalışma, özellikle yasal süreçlerle ilişkili olumsuz duygusal ve bilişsel tepkilerin anlaşılmasına önemli katkıları sağlamaktadır.

UYRÖ'nün Türkçe adaptasyonu, Tekin ve Kırlo?lu (2019) tarafından gerçekleştirilmiş olup, yasa ile ilgili ruminasyon e?iliminin ölçülmesinde kullanılan güvenilir ve geçerli bir araç sunmayı hedeflemiştir. Ölçek, hukuki bağlamda yaşanan stres ve kaygının bilişsel bileşenlerini de?erlendirmede kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Utrecht Yasa Ba?I? Ruminasyon Ölçe?i, UYRÖ, Yasa Ba?I? Ruminasyon, Hukuk Psikolojisi, Geçerlik, Güvenirlik, Ölçek Adaptasyonu.

Yazarlar

Hasan Hüseyin TEKİN, M. KIRLIO?LU

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin yaşadıkları yasal sorunlar, hukuki süreçler veya adaletsizlik algıları hakkında ne kadar yoğun, tekrarlayıc? ve kontrolsüz düşüncelere (ruminasyona) sahip olduğunu tespit etmektir. Ruminasyon, genellikle olumsuz sonuçlarla ilişkilendirilen bir bilişsel süreç olduğundan, bu ölçek yasal süreçlerin bireyin psikolojik sağlığı üzerindeki etkisini anlamak için bir gösterge sunar.

UYRÖ'nün Türkçe uyarlamasının spesifik amacı, uluslararası alanda kullanılan bu yapıyı Türk kültürüne özgü yasal ve sosyal bağlamda geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu sayede, hukuk sistemiyle etkileşimde bulunan bireylerin yaşadığı psikolojik zorlanmaların te?hisine ve müdahalesine olanak tanınmaktadır.

Yapı

Ölçek, yasal süreçlerle bağlantılı olan ve tekrarlayıc? düşünceleri içeren bir psikolojik yapı olan **Yasa Ba?I? Ruminasyon**'u ölçmektedir. Ruminasyon, genellikle bir soruna odaklanma ve onu

analiz etme çabası yerine, sorunun kendisi ve yarattığı olumsuz duygular üzerine pasif bir şekilde düşünme eğilimi olarak tanımlanır.

Yasa Ba?l? Ruminasyon, özellikle geçmişteki hukuki olayların veya süregelen anlaşmazlıkların sürekli olarak zihinde yeniden canlandırılması, yasal sonuçların sürekli değerlendirilmesi ve adaletsizlik duygularının yoğun bir şekilde deneyimlenmesi gibi bilişsel bileşenleri içerir. Bu yapı, hem klinik hem de adli psikoloji alanlarında önemli bir ilgi konusudur.

Geçerlik

UYRÖ'nün Türkçe versiyonunun geçerlik çalışmaları, genellikle yapı geçerliği ve dilsel eşdeğerlik üzerine odaklanmıştır. Tekin ve Kırlo?lu (2019) tarafından yürütülen adaptasyon çalışmasında, ölçeğin orijinal yapısal koruyup korumadığını belirlemek amacıyla **Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullanılmıştır.

DFA sonuçları, ölçeğin yasa ba?l? ruminasyon yapısal Türk örnekleminde de uygun şekilde temsil ettiğini göstermelidir. Ayrıca, ölçeğin teorik olarak ilişkili olduğu diğer yapılarla (örneğin, kaygı, stres, depresyon) korelasyonlarının incelenmesi yoluyla **Ölçüt Bağıntılı Geçerlik** kanıtları da elde edilebilir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmeyi amaçlanmıştır. Türkçe adaptasyon çalışmasında, iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach Alfa** değerleri hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Adaptasyon çalışmasında elde edilen güvenilirlik katsayıları, UYRÖ'nün Türkçe formunun klinik ve araştırma amaçlı kullanıma uygun düzeyde güvenilir olduğunu desteklemektedir. Ek olarak, zaman içinde ölçüm kararlılığını test etmek amacıyla **Test-Tekrar Test Güvenirliği** çalışmaları da yapılmış olabilir, bu da bireylerin zamanla ruminasyon düzeylerindeki değişimler hariç, ölçüm sonuçlarının tutarlı kaldığını gösterir.

Faktör Analizi

Utrecht Yasa Ba?l? Ruminasyon Ölçeği'nin Türkçe adaptasyonunda, ölçeğin kuramsal yapısal Türk kültürü bağlamında doğrulanması için faktör analizleri temel alınmıştır. Orijinal ölçeğin sahip olduğu faktör yapısal (alt boyutların) korunup korunmadığını incelemek amacıyla **Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA)** uygulanmıştır.

Bu analizler, genellikle ölçeğin tek boyutlu mu yoksa yasa ba?l? ruminasyonun farklı yönlerini

(örne?in, öfke, adaletsizlik alg?s?) temsil eden alt boyutlara m? sahip oldu?unu ortaya koyar. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olmas? ve uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde kalmas?, Türkçe formun yap?sal geçerlili?ini kan?tlar.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Likert Tipi Derecelendirme beklenmektedir)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil (Muhtemelen Hollandaca veya ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Özellikle yasal süreçlerle deneyimi olan yeti?kinler)

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Türkçe adaptasyon çal??mas? genellikle üniversite ö?rencileri veya genel toplum örneklemleri üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Bireylerin yasal konularla ilgili tekrarlay?c? dü?üncelerini belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden raporlamas?n? temel al?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Yasal Psikoloji, Bili?sel Süreçler, Tekrarlay?c? Dü?ünce, Geçerlik, Güvenirlik Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kayna??nda Belirtilmemi?tir.

Ba?l?k E-posta Adresleri: drhhtekin@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Hasan Hüseyin TEK?N (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

UYRÖ'nün Türkçe adaptasyon çal??mas? 2019 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Hasan Hüseyin TEK?N ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m ve ücret bilgisi için yazar?n iznine ba?vurulmal?d?r.

Kaynaklar

Tekin, H. H. ve K?rl?o?lu, M. (2019). Utrecht Yasa Ba?l? Ruminasyon Ölçe?i'nin (UYRÖ) Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirli?i. *OPUS Uluslararası Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi*, 11(18), 1114-1134. [doi:10.26466/opus.550290](https://doi.org/10.26466/opus.550290)

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: utrecht-yasa-bagli-ruminasyon-olcegi-toad.pdf

Utrecht Yasa Ba?l? Ruminasyon Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçe?i uygulamak veya maddelerini incelemek için lütfen yukar?da belirtilen akademik referans makaleye veya sorumlu yazara ba?vurunuz. A?a??daki liste, ölçek maddelerinin orijinal dildeki içeri?ini korumak amac?yla yer tutmaktadır.

(Maddeler Kaynakta Bulunmamaktadır.)